

Velfærdsteknologi i de danske kommuner 2024

Undersøgelse af danske kommuners anvendelse af velfærdsteknologi

Om undersøgelsen

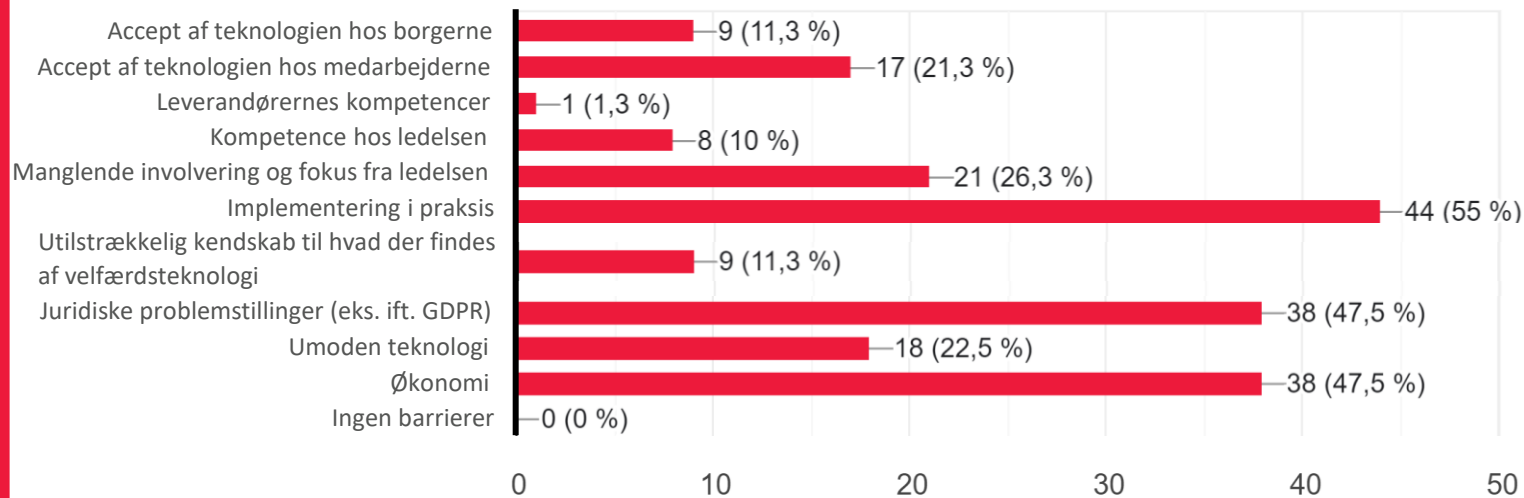
CareNet har i samarbejde med Danish.Care og Teknologisk Institut undersøgt danske kommuners anvendelse af velfærdsteknologi, og hvilke oplevelser og erfaringer brugen af velfærdsteknologi har givet de forskellige kommuner.

Undersøgelsen er baseret på spørgeskemabesvarelser fra 80 ud af landets 98 kommuner. Undersøgelsen er foretaget ved, at én velfærdsteknologiansvarlig person per kommune har modtaget spørgeskemaet. Undersøgelsen har været anonym.

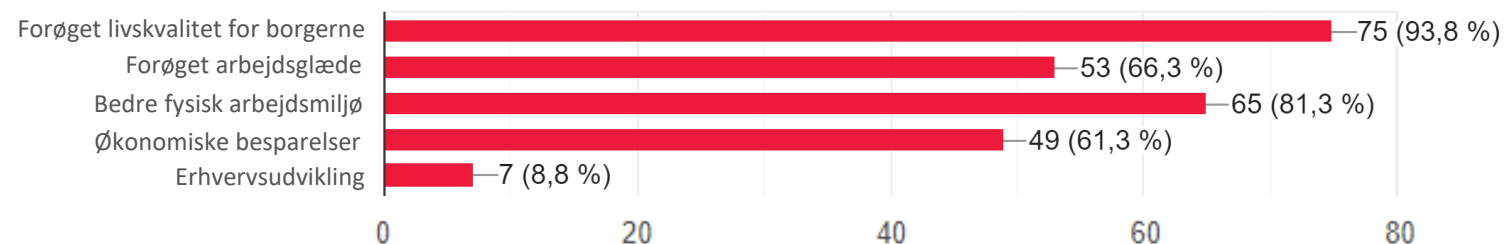
Hvilke barrierer oplever du er størst i din kommune, når det handler om at indfri potentialerne inden for velfærdsteknologi?

- Over halvdelen af de adspurgte (55 %) har svaret, at implementering i praksis er den største barriere, hvilket ligeledes var topscoreren ved de sidste tre års undersøgelser (53,5 % i 2021, 46,9 % i 2022 og 55,6 % i 2023).
- De øvrige barrierer, som scorer højt i dette års undersøgelse er økonomi (47,5 %) og juridiske problemstillinger som eksempelvis GDPR og dataindsamling (47,5 %).
- Specielt de juridiske problemstillinger har ændret sig markant siden sidste års undersøgelse. Her er der sket en stigning på hele 29 %. Omvendt er det accept af teknologien hos medarbejderne, der har oplevet det største fald siden sidste år. Denne post er faldet med 12 %.
- Alt i alt repræsenterer implementering i praksis en stor barriere, når det kommer til at indfri potentialerne inden for velfærdsteknologi i kommunerne. Det samme gælder for økonomi og juridiske problemstillinger. Accept, kompetencer og fokus fra både medarbejdere, leverandører og ledere er dog blevet mindre barrierer det seneste år.

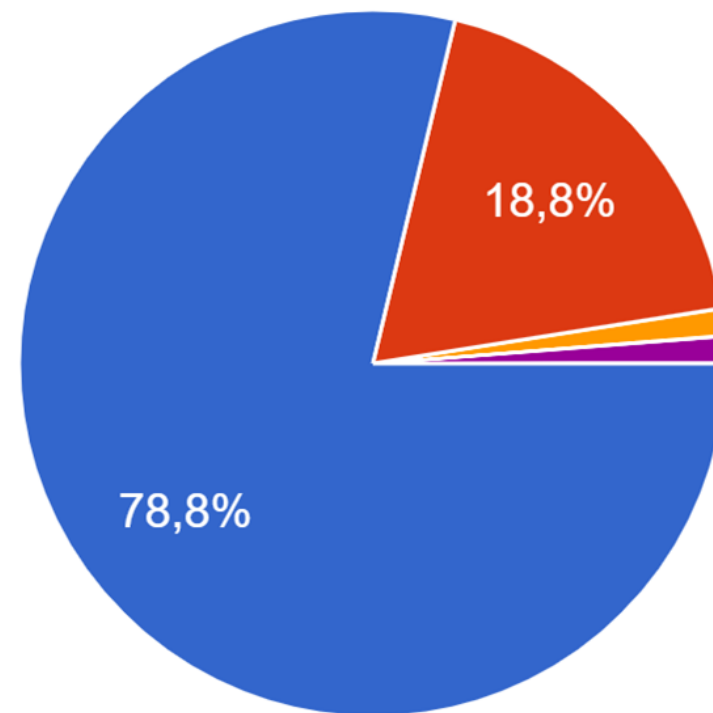
Hvilke gevinsttyper mener du, at velfærdsteknologi skaber for din kommune?

- 93,8 % af respondenterne mener, at velfærdsteknologi forøger livskvaliteten for borgerne. Det er en stigning på cirka 1 % set i forhold til undersøgelsen i 2023.
- Bedre fysisk arbejdsmiljø lander på 81,3 %, hvilket er en lille stigning på 2 % set i forhold til 2023. Forøget arbejdsglæde er også steget siden undersøgelsen i 2023. Denne rammer nu 66,3 %, mens den i 2023 ramte 58,5 %.
- Fra 2022 til 2023 var gevinsttypen med størst positiv udvikling økonomiske besparelser. Her steg den med hele 17 % til 69,5 %. I dette års undersøgelse er der dog en tilbagegang på 8,2 %, så punktet rammer 61,3 %. Også når det kommer til erhvervsudvikling er der sket en tilbagegang fra 17,1 % til 8,8 %.

I hvilken grad oplever du, at det er vigtigt at opnå succes med velfærdsteknologi for at fastholde det kommunale velfærdsniveau i din kommune?

■ Hele 97,6 % af de adspurgte oplever i høj eller i nogen grad, at det er vigtigt at opnå succes med velfærdsteknologi for at fastholde velfærdsniveauet i deres kommune. I 2022 tilsluttede hele 93,9 % sig dette, så der er altså sket en stigning på 3,7 %.

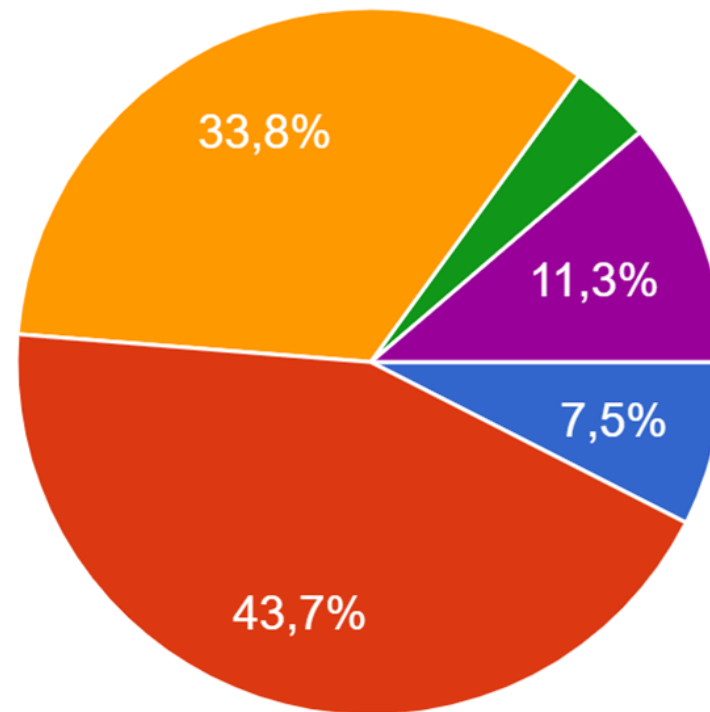
- I høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad
- Slet ikke
- Ved ikke

I hvilken grad vurderer du, at din kommune opnår en økonomisk besparelse ved at anvende velfærdsteknologi?

■ 43,7 % mener, at deres kommune i nogen grad opnår en økonomisk besparelse, mens 33,8 % mener, at deres kommune i mindre grad opnår en økonomisk besparelse ved at anvende velfærdsteknologi. Derudover vurderer 7,5 %, at der er i høj grad er en økonomisk besparelse at hente ved at anvende velfærdsteknologi

■ Det bemærkelsesværdige her er, at alle tre punkter har oplevet en tilbagegang, hvis man sammenligner med tallene i 2023. Her lå i nogen grad på 51,2 %, i mindre grad på 35,4 % og i høj grad på 9,8 %.

■ Dermed er der sket et fald på hele 11,4 % blandt respondenter, der vurderer, at deres kommune opnår økonomisk besparelse ved at anvende velfærdsteknologi. Og det er som udgangspunkt ikke fordi, de mener, at der slet ikke opnås økonomiske besparelser, men i højere grad fordi respondenterne reelt set ikke ved det. Hele 11,3 % svarer således, at de ikke ved, om deres kommune opnår økonomiske besparelser ved at anvende velfærdsteknologi.

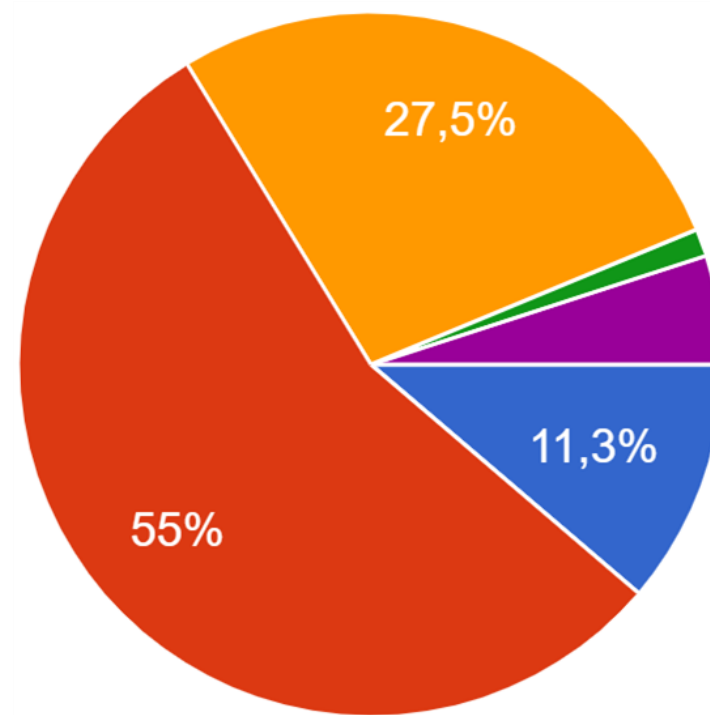
- I høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad
- Slet ikke
- Ved ikke

I hvilken grad inddrager I borgerne ved implementering af velfærdsteknologi i din kommune?

■ 55 % af respondenterne mener, at borgerne i nogen grad inddrages ved implementering af velfærdsteknologi, mens 27,5 % og 11,3 % mener, at dette sker i henholdsvis mindre grad og høj grad.

■ Blot én enkelt respondent svarer, at man i kommunen slet ikke inddrager borgerne, mens 5 % ikke ved det.

■ Dette vidner om, at langt de fleste kommuner inddrager borgeren, når det kommer til at implementere velfærdsteknologi. Resultaterne kan ikke sammenlignes med tidligere tiders undersøgelser, da dette er et nyt spørgsmål, som er tilføjet i år.

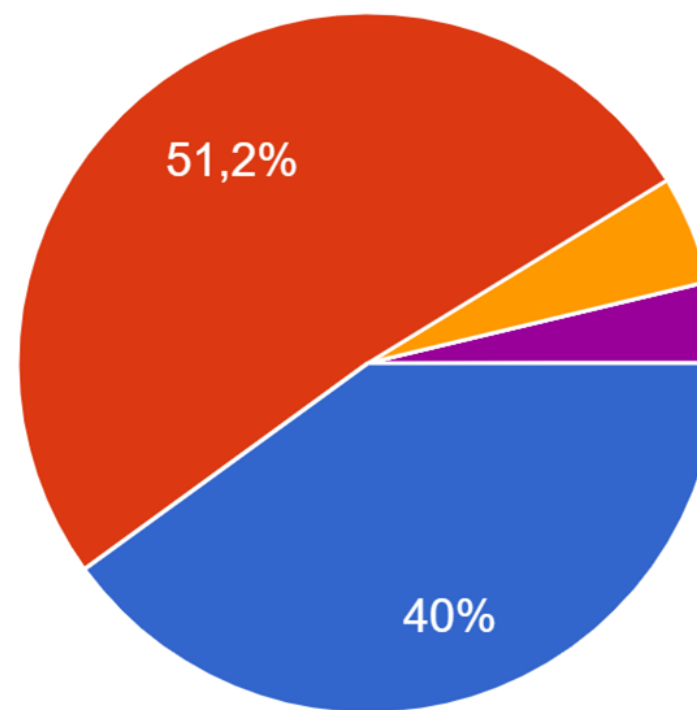
- I høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad
- Slet ikke
- Ved ikke

Oplever du, at din kommune inddrager frontmedarbejdere i tilstrækkelig grad i jeres arbejde med velfærdsteknologi?

■ 51,2 % af respondenterne mener, at frontmedarbejderne i nogen grad inddrages tilstrækkeligt, mens 40 % mener, at frontmedarbejderne i høj grad involveres tilstrækkeligt

■ Her er der sket en stor ændring fra undersøgelsen i 2023. Før hed ovenstående tal henholdsvis 54,9 % og 28 %, hvilket bevidner, at frontmedarbejderne i dag inddrages i langt højere grad end tidligere – nærmere bestemt inddrages hele 12 % flere frontmedarbejdere i høj grad i dag, mens i nogen grad-punktet er stort set uændret.

■ Det betyder også, at mange af procenterne har rykket sig fra i mindre grad. Dette punkt hed i 2023 17,1 %, mens det i dette års undersøgelse blot tegner sig for 5 %. De resterende 3,7 % dækker over ved ikke.

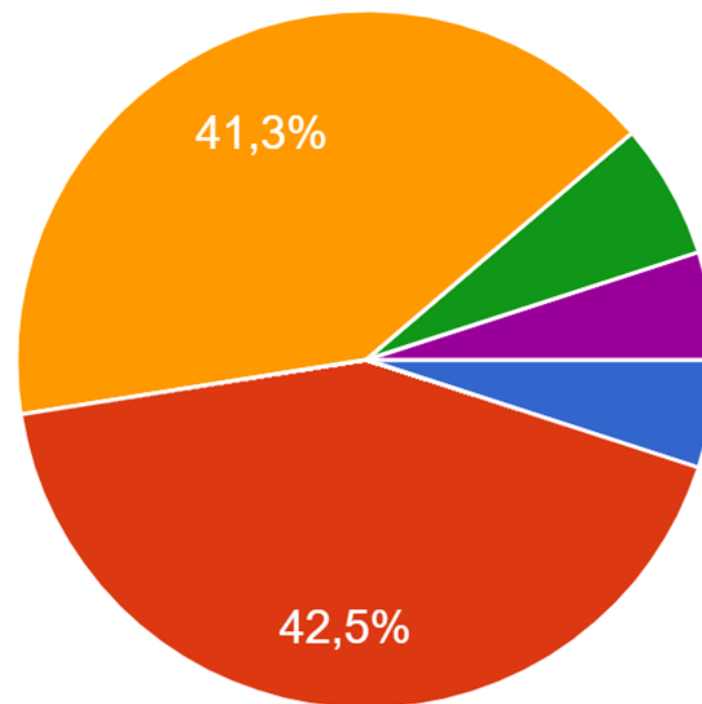
- I høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad
- Slet ikke
- Ved ikke

I hvilken grad har velfærdsteknologi til dato indfriet sit potentiale i din kommune?

■ 41,3 % af respondenterne mener, at velfærdsteknologi til dato i mindre grad har indfriet sit potentiale i deres kommune. 42,5 % mener, at velfærdsteknologi i nogen grad har indfriet sit potentiale. Kun 5 % tilslutter sig i høj grad.

■ De største ændringer set i forhold til sidste års undersøgelse er, at antallet af respondenter, der har svaret i mindre grad, er faldet med omkring 10 %. Til gengæld er andelen, der svarer i nogen grad steget med næste 5 %, mens i høj grad er steget med godt 2,5 %

■ Tendens er altså, at man fra kommunernes side mener, at velfærdsteknologi til dato har indfriet sit potentiale i højere grad end ved samme tid sidste år. Det ændrer dog ikke på, at velfærdsteknologien fortsat har et stort uforløst potentiale i kommunernes øjne.

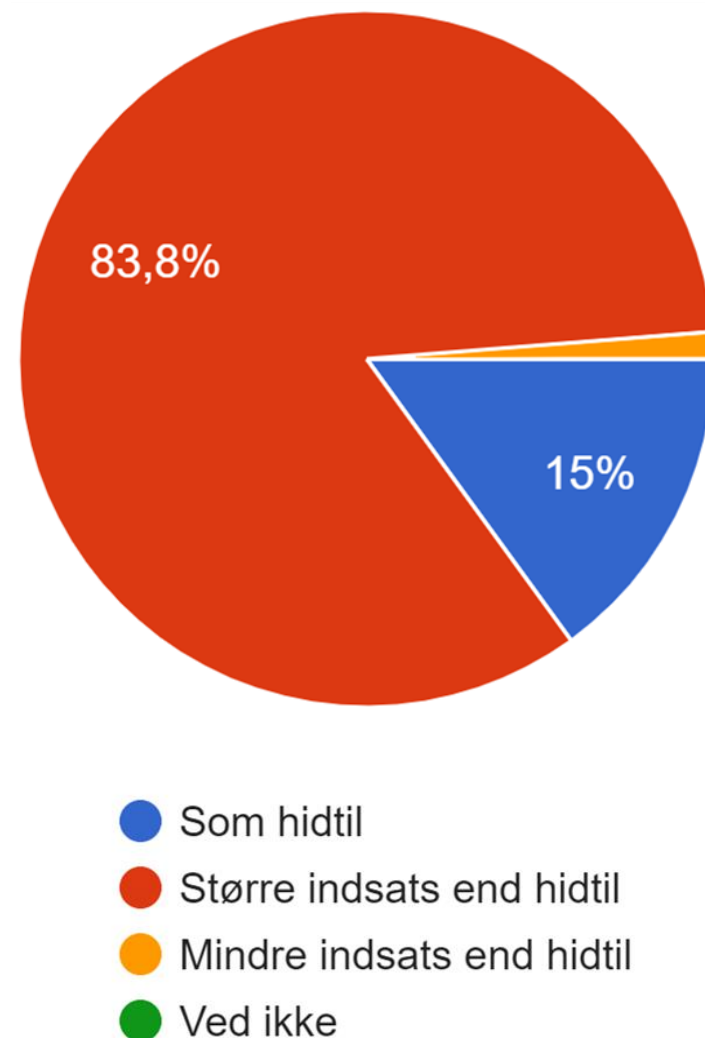
- I høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad
- Slet ikke
- Ved ikke

Hvordan forventer du, at din kommunes indsats bliver i forhold til velfærdsteknologi fremover?

■ 98,8 % af respondenterne mener, at deres kommune vil have samme indsats som hidtil eller større indsats end hidtil på det velfærdsteknologiske område. Samtidig forventer kun 1,2 %, at indsatsen bliver mindre end hidtil.

■ 83,8 % forventer, at indsatsen bliver større end hidtil, hvilket er en stigning på 3,3 % fra undersøgelsen i 2023 – og en stigning på hele 26,1 % set i forhold til undersøgelsen i 2021. 15 % forventer, at indsatsen bliver som hidtil. Dette punkt er faldet med blot 0,9 %.

■ Indsatsen med velfærdsteknologi i de danske kommuner forventes altså i stor stil at stige i fremtiden. Blot én enkelt af 80 respondenter forventer en mindre indsats end hidtil. Forventningerne i forhold til velfærdsteknologi øges i takt med årene.

Hvad er et godt råd til at lykkes med implementering af velfærdsteknologi?

Udvælgelse og sammenfatning af de syv mest hyppigt nævnte råd til at lykkes med implementering af velfærdsteknologi i kommunerne.

■ Vedvarende ledelsesfokus og grundig organisering

Velfærdsteknologi kan kun implementeres med succes, hvis initiativet er forankret i ledelsen. Det kræver fokus, prioritering og grundig organisering.

■ Involvering og dialog

Implementering kræver involvering og dialog på tværs af organisationen, men også på medarbejder- og borger-niveau. Det skal være i centrum fra start.

■ Tid og ressourcer

Der skal afsættes både tid og ressourcer til implementeringen af ny velfærdsteknologi – også langsigtet, hvor driften skal tænkes ind fra start.

■ Den røde tråd

Succesfuld implementering kræver en rød tråd. Der skal være vilje fra politisk side samt fra ledere, medarbejdere og i sidste ende den enkelte borger.

■ Grundigt forarbejde og fokuseret indsats

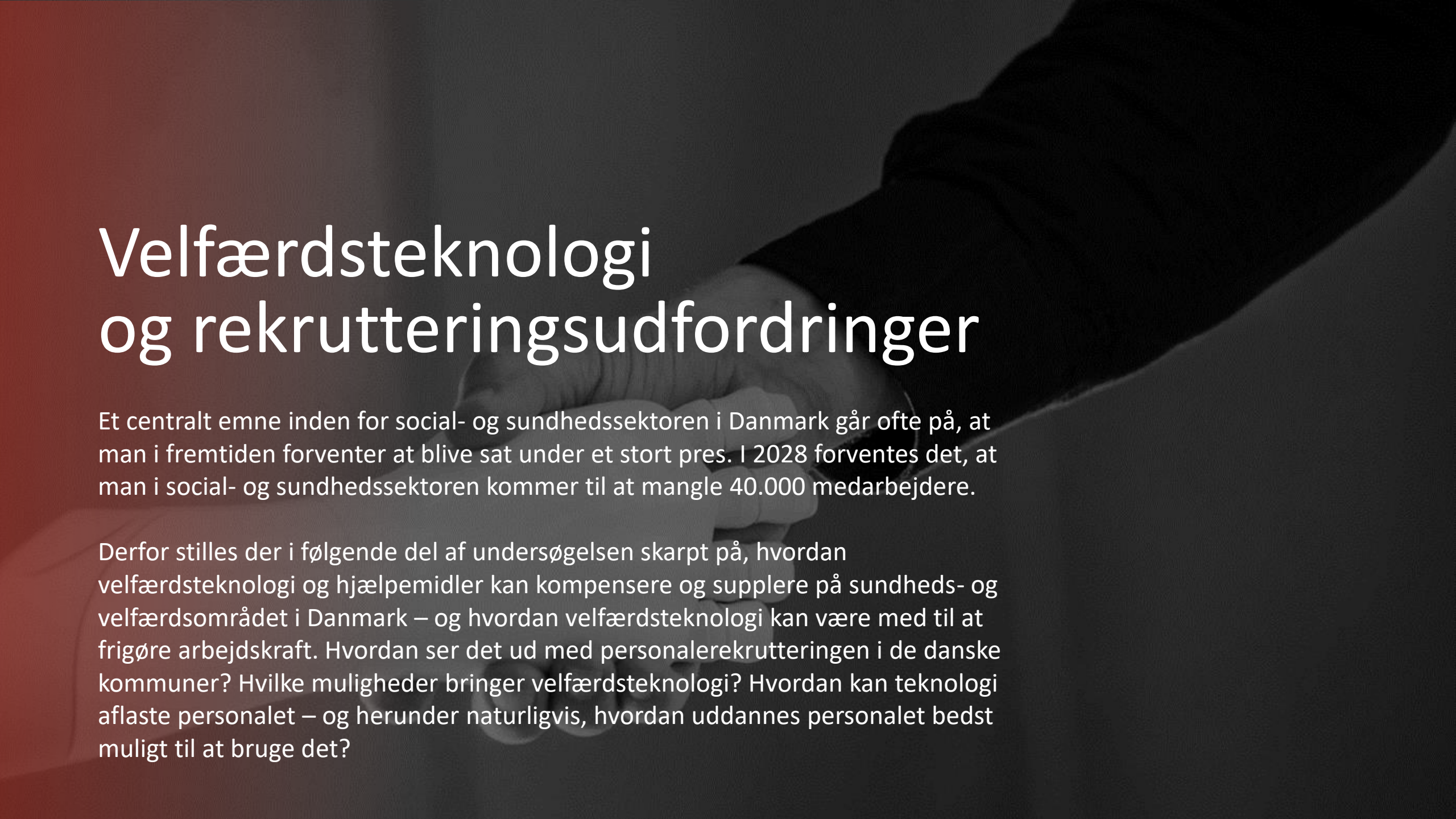
Det kræver en fokuseret og prioriteret indsats. Forarbejdet skal gøres ordentligt, og så skal initiativet følges til dørs. Hav en klar køreplan – fra idé til velfærdsteknologi i drift.

■ Mod og vedholdenhed

Man skal være modig, vedholdende og ikke mindst realistisk. Man skal turde at implementere ny velfærdsteknologi uden økonomisk gevinst som mål, og så skal man turde at fejle undervejs – det er her, vi lærer mest.

■ Læring og uddannelse

Implementering kræver tid og ressourcer tilegnet læring og uddannelse af medarbejderne, som i sidste ende skal have velfærdsteknologier til at indgå i fagligheden og det daglige arbejde tæt på borgeren.

Velfærdsteknologi og rekrutteringsudfordringer

Et centralt emne inden for social- og sundhedssektoren i Danmark går ofte på, at man i fremtiden forventer at blive sat under et stort pres. I 2028 forventes det, at man i social- og sundhedssektoren kommer til at mangle 40.000 medarbejdere.

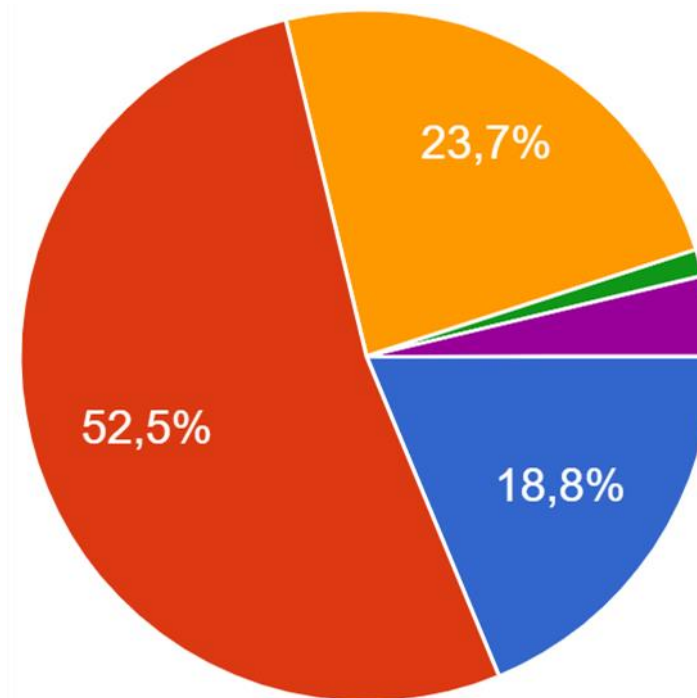
Derfor stilles der i følgende del af undersøgelsen skarpt på, hvordan velfærdsteknologi og hjælpemidler kan kompensere og supplere på sundheds- og velfærdsområdet i Danmark – og hvordan velfærdsteknologi kan være med til at frigøre arbejdskraft. Hvordan ser det ud med personalerekrutteringen i de danske kommuner? Hvilke muligheder bringer velfærdsteknologi? Hvordan kan teknologi aflaste personalet – og herunder naturligvis, hvordan uddannes personalet bedst muligt til at bruge det?

Har din kommune problemer med at rekruttere personale til omsorgsfagene (for eksempel sosu-assistenter)?

■ 71,3 % oplever, at deres kommune i høj grad eller i nogen grad har problemer med at rekruttere personale til omsorgsfagene. Det er et ret markant fald på 20,2 % set i forhold til undersøgelsen i 2023 – og samlet 26,2 % i forhold til året før.

■ Af disse 71,3 % mener 18,8 %, at de i høj grad har disse rekrutteringsudfordringer, mens 52,5 % mener, at de i nogen grad oplever disse problematikker. Særligt i de kommuner, der i høj grad oplever problematikken er der sket en forflytning. Her er tallet faldet fra 41,5 %, hvilket altså givet et samlet fald på 22,7 %. I mindre grad er samtidig steget fra 8,5 % til hele 23,7 %.

■ Der tegner sig et tydeligt billede af, at der er sket forbedringer i kommunerne, når det kommer til rekruttering af personale. Det til trods er der stadig svære rekrutteringsproblemer i omsorgsfagene.

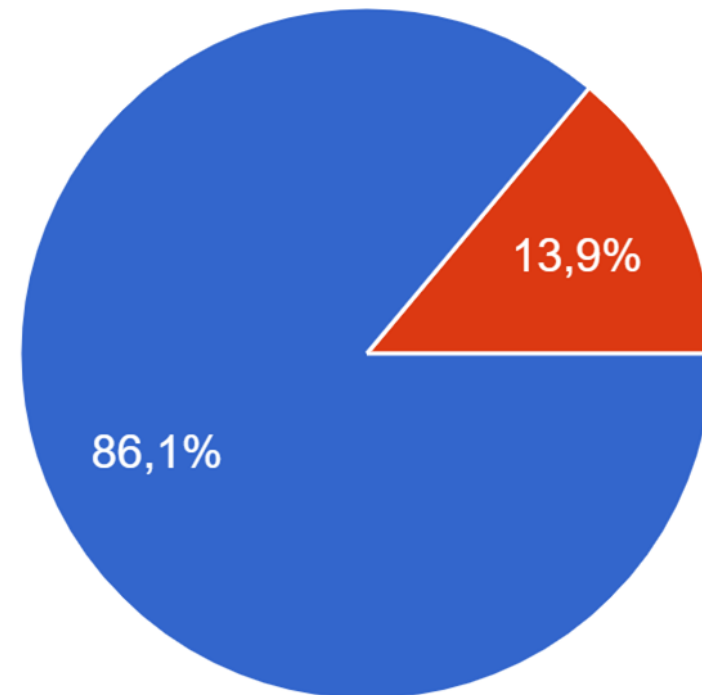

- I høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad
- Slet ikke
- Ved ikke

Gør din kommune sig overvejelser om, at man kommer til at mangle hænder i omsorgsfagene i de kommende år?

■ 100 % af de adspurgte mener, at de i deres kommune i nogen grad eller i høj grad gør sig overvejelser om, at man kommer til at mangle hænder i de kommende år.

■ Af disse har hele 86,1 % svaret, at de i høj grad overvejer dette, hvilket er et lille fald på 3 % fra undersøgelsen i 2023. 13,9 % har svaret, at man i nogen grad gør sig disse overvejelser – det er en stigning på 4 % fra undersøgelsen i 2023.

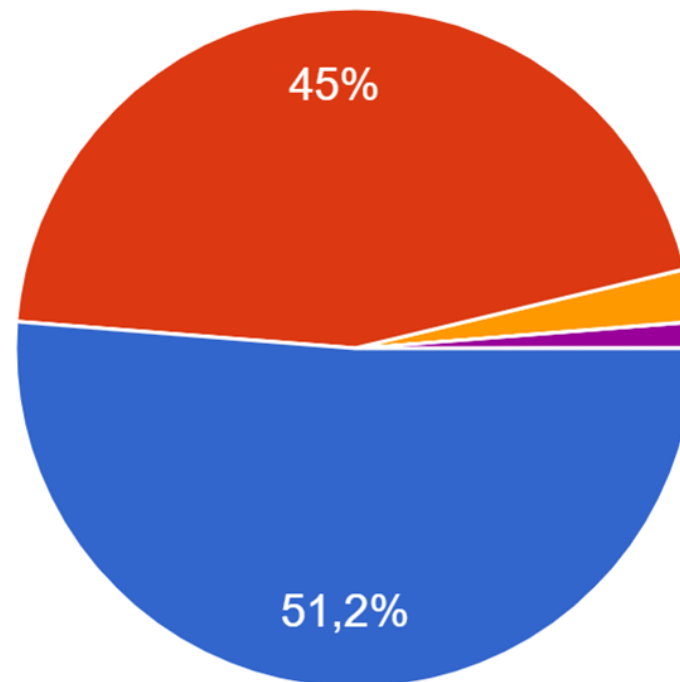
- I høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad
- Slet ikke
- Ved ikke

Overvejer man i din kommune at anvende øget brug af teknologi for at afhjælpe personalemangel?

■ Over 95 % af respondenterne overvejer i høj grad eller i nogen grad at anvende øget brug af teknologi for at afhjælpe personalemangel. Nærmere bestemt gælder det for 96,2 %, mens det i 2023 gjaldt for 91,5 %.

■ Det bemærkelsesværdige er her, at lige over halvdelen af alle besvarelser er landet på i høj grad. Det samme var tilfældet i 2023, men i år er andelen af besvarelser på i nogen grad steget med 7,2 % til 45 %.

■ En enkelt kommuner har svaret, at de ikke ved, om dette er en reel overvejelse i deres kommune, mens 2,5 % overvejer det i mindre grad. Dermed er det øget brug af teknologi for at afhjælpe personalemangel en reel overvejelse i alle adspurgte kommuner, som har haft viden om kommunens planer.

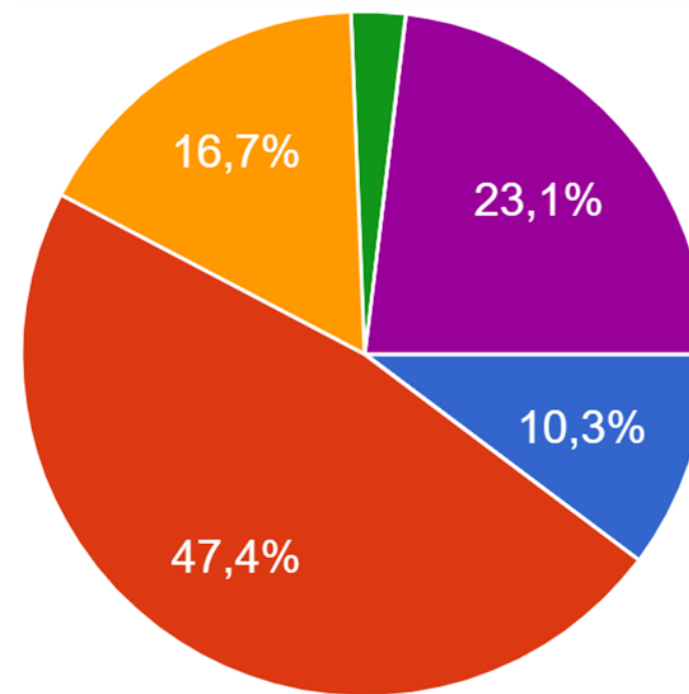
- I høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad
- Slet ikke
- Ved ikke

Hvilke konsekvenser for kommunens ældre og syge borgere vil du vurdere, at manglen på arbejdskraft vil medføre i din kommune inden for de næste fem år?

■ 57,7 % mener, at konsekvenserne forårsaget af den manglende arbejdskraft vil være alvorlige eller store, når man ser på kommunens ældre og syge borgere. Her er der sket et markant fald set i forhold til 2023, hvor hele 70,8 % af respondenterne svarede dette.

■ Det er i særdeleshed andelen af respondenter, der ikke ved, hvilke konsekvenser det vil have, der er steget. Denne går fra 14,6 % i 2023 til 23,1 % i dette års undersøgelse.

■ Andelen af respondenter, der svarer i mindre grad til ovenstående spørgsmål er steget med 2 % til 16,7 %, mens to kommuner har svaret, at de ikke mener, at det vil få konsekvenser for deres borgere.

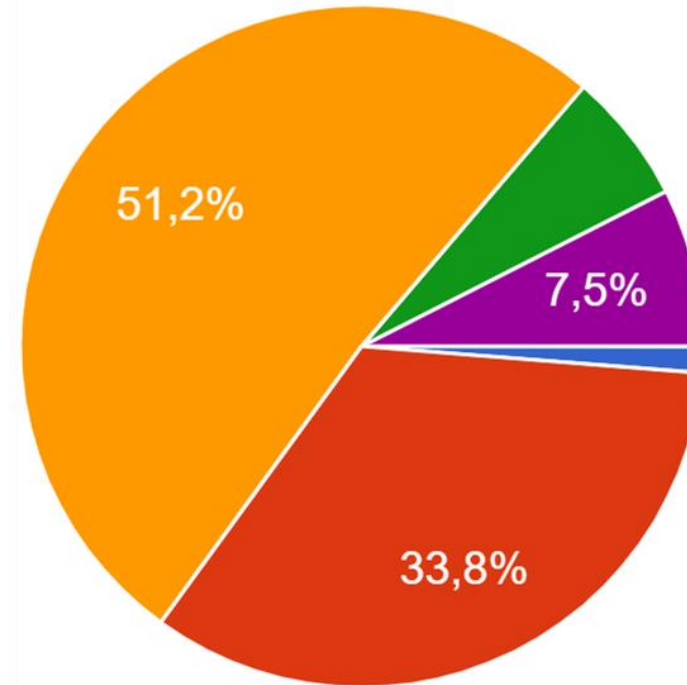

- Alvorlige
- Store
- Ikke så store
- Ingen
- Ved ikke

I hvor høj grad er din kommune lykkedes med at frigøre arbejdskraft gennem brug af velfærdsteknologier?

■ 86,3 % af alle respondenterne har på et vist niveau lykkes med at frigøre arbejdskraft gennem brug af velfærdsteknologi. Langt størstedelen har dog kun formået at gøre dette i mindre grad (51,2 %), mens 33,8 % er lykkedes med det i nogen grad. Blot 1,3 % har i høj grad formået det.

■ Samtidig er 6,3 % af de adspurgte kommuner slet ikke lykkedes med at frigøre arbejdskraft gennem brugen af velfærdsteknologi. Det vidner om, at velfærdsteknologi fortsat har et stort uudnyttet potentiale til at frigøre arbejdskraft i langt de fleste kommuner i Danmark. 7,5 % angiver ved ikke.

- I høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad
- Slet ikke
- Ved ikke

Hvilke velfærdsteknologier oplever du som værende særlig arbejdskraftfrigørende i din kommune?

Udvælgelse og sammenfatning af de fem mest hyppigt nævnte velfærdsteknologier, som respondenterne oplever som værende særlig arbejdskraftfrigørende.

■ Skærmteknologi

Skærmteknologi er nævnt klart flest gange blandt respondenterne (ved omkring 75 %). Det gælder særligt ift. skærmbesøg hos borgeren, men også til intern kommunikation i organisationen.

■ Digitale trænings- og genoptræningsløsninger

Lige under halvdelen af respondenterne nævner også digitale trænings- og genoptræningsløsninger, som kan hjælpe borgerne med at genvinde eller bevare mobiliteten på distancen.

■ Medicinteknologi og -robotter

I samme lag findes medicinteknologi- og robotter, som sikrer, at borgeren i højere grad kan klare medicineringen på egen hånd i det daglige.

■ Automatiske vende/kip-systemer

En god håndfuld respondenter svarer automatiske vende/kip-systemer, der blandt andet kan sikre bedre sårheling, forebygge tryksår og skabe færre forstyrrelser af nattesøvnen.

■ Sensorteknologi til monitorering

Samme mængde svarer sensorteknologi til monitorering – det værende monitorering af borgeres værdier, monitorering for faldforebyggelse, sensorbleer mv.

■ Øvrige teknologier

En lang række teknologier nævnes i mindre omfang – heriblandt briller til øjendryp, strømpepåtagere, intelligente drikkeglas, Virtual Reality, loftlifte, løftestole, skylle/tørre-toiletter, sansestimulerings-teknologier og RPA'er til administrative arbejdsgange internt i kommunerne.

Tak

CareNet, Danish.Care og Teknologisk Institut siger tak til alle, der har bidraget til årets undersøgelse af velfærdsteknologi i de danske kommuner.

**TEKNOLOGISK
INSTITUT**